

Социалистическэ АДЫГЕЙ

ВКП(б)-и АДЫГЭ ОБКОМРЭ ТРУДЯЩХЭМ ЯДЕПУТАТХЭМ
ЯХЭКУ СОВЕТРЭ ЯОРГАН

Къыздэкырэр я 18-рэ илг.

Майм

и 12

Бэрскзшу

№ 52 (3716)

буасэр чап. 20

ВЕРХОВНЭ ГЛАВНОКОМАНДУЮЩИМ и ПРИКАЗ

Советскэ Союзым и Маршалэу
ВАСИЛЕВСКЭМ
Армие генералэу ТОЛБУХИНЫМ
афакло

Я 4-рэ УКРАИНСКЭ фронтым идзэхэм, авиациемерэ артиллериемерэ утын жьугьэу ахыхэрэр ялзпылэгьоу, мэфич наступательнэ заохэу ашыгьэхэмэ кьахэкзэу, бэрэ шытынэу немцэхэмэ инэу агьэпытэгьэгьэ оборонэу, гьучибетон гьэчьыгьэ оборонительнэ сооружение шьолгыри 3 зилагьэм пхыратхьугьэ ыкн сыхьат зы-тлущкзэ узк-кзэбэжьмэ крепостэу ыкн анахь мэхьанэ-шхо зилз военнэ-морской базэу хы Шьу-цзэм лутэр—кьалэу СЕВАСТОПОЛЬ штур-мэкзэ аштагь.

Джащ тетэу, немцэхэр кьызашьыпэу-жыщыгьэ аужьрэ чьылэу КРЫМЫ шы-рялэжыгьэр гьэклэдыгьэу хьугьэ ыкн КРЫМЫ немецкэ-фашистскэ техаклохэр раукьэбзыкыгьапах.

СЕВАСТОПОЛЬ пае ашыгьэ заохэм ге-нерал-лейтенантэу ЗАХАРОВЫМ, гене-рал-лейтенантэу КРЕЙЗЕР, генерал-лей-тенантэу МЕЛЬНИК, генерал-лейтенантэу ЧАНЧИБАДЗЕ, генерал-лейтенантэу КО-ЛОМИЕН, генерал-майорэу ЛОВЯГИ-НЫМ, генерал-лейтенантэу МИССАН, генерал-майорэу НЕВЕРОВЫМ, генерал-майорэу КОШЕВОИМ, генерал-майорэу ПРОВАЛОВЫМ, генерал-майорэу ЛУ-ЧИНСКОМ, генерал-майорэу РОЖДЕСТ-ВЕНСКОМ ядзэхэр; артиллерием игенерал-полковникэу КРАСНОПЕВЦЕВЫМ, артил-лерием игенерал-майорэу СТРЕЛЬБИЦ-КОМ, артиллерием игенерал-майорэу ТЕ-ЛЕГИНЫМ, артиллерием игенерал-май-орэу СОКОЛЬСКОМ, артиллерием игенерал-майорэу ТВЕРЕЦКОМ, полковникэу КОБ-ЗЕВЫМ, полковникэу ФРОЛОВЫМ яар-тиллеристхэр; полковникэу ПОЦЕЛУЕ-ВЫМ, полковникэу БАРАБАШ, полковни-кэу ЖИДКОВЫМ ятанкистхэр; авиацие-м и Маршалэу ГОЛОВАНОВЫМ, авиацие-м игенерал-лейтенантэу ХРЮКИНЫМ, авиа-цие игенерал-майорэу САВИЦКОМ, авиа-цие игенерал-майорэу ФИЛИН, авиацие-м игенерал-лейтенантэу ЕРМАЧЕНКОВЫМ, авиацие игенерал-майорэу ФЕДОР-ОВЫМ, авиацие игенерал-майорэу РУБА-НОВЫМ, авиацие игенерал-майорэу КУЗ-НЕЦОВЫМ, авиацие игенерал-лейтена-нтэу ТУПИКОВЫМ, авиацие игенерал-

лейтенантэу ЛОГИНОВЫМ, авиацие-м игенерал-майорэу ВОЛКОВЫМ, авиацие-м игенерал-майорэу СЧЕТЧИКОВЫМ, пол-ковникэу ПРУТКОВЫМ, полковникэу ГЕТМАН, полковникэу ЧУЧЧЕВЫМ, пол-ковникэу ГЕЙБО, полковникэу ВОЛКО-ВЫМ, подполковникэу КОНАРЕВЫМ, полковникэу КОРЗУНОВЫМ, подполков-никэу МАНЖОСОВЫМ, подполковникэу РОЖДЕСТВЕНСКОМ, подполковникэу ЛЮБИМОВЫМ ялетчикхэр; адмиралэу ОКТЯБРЬСКОМ, контр-адмиралэу БОЛ-ТУНОВЫМ, а 1-рэ ранг капитанэу ФИ-ЛИПОВЫМ, а 1-рэ ранг капитанэу СО-ЛОВЬЕВЫМ, а 2-рэ ранг капитанэу ПРО-ЦЕНКОМ, а 2-рэ ранг капитанэу ДЬЯ-ЧЕНКОМ яморяхэр; инженернэ дзэхэмэ игенерал-майорэу КОЛЕСНИКОВЫМ, пол-ковникэу ПАВЛОВЫМ, полковникэу КО-РЯВКО ясаперхэр ыкн связым идзэхэм игенерал-лейтенантэу КОРОЛЕВЫМ исвя-зистхэр кьащыхьыгьэх.

Теклоныгьэу ашыгьэр ознаменоват-шыгьэным пае, СЕВАСТОПОЛЬ шьхьа-фит зрашлыжыгьэмкзэ ашыгьэ заохэм анахьэу кьащыхьыгьэ соединенихэр ыкн частхэр, «СЕВАСТОПОЛЬСКО» цз-хэр афашынхэм ыкн орденхэмкзэ награ-дить ашлынхэм фэшлы представить кьа-шлынхэ пае.

Непэ, майм и 10-м, сыхьатэр 1-м ти Хэ-гэгү истолицэу МОСКВА Хэгэгүм ышлэ-кзэ, я 4-рэ УКРАИНСКЭ фронтым идзэ шлагьохэу кьалэу СЕВАСТОПОЛЬ зышта-гьэхэмэ, топ шьыщырэ тлоклэу плырэу зэдаохзэ огуу тлоклэу плырэкзэ салют афешы.

Шьэ зэкзэ шьуэпэцэ дзэхэу, СЕВАС-ТОПОЛЬ шьхьафит зрашлыжыгьэмкзэ ашыгьэ заохэм ахэтыгьэхэу дэгьэу шьып-кьэу зэуагьэхэмэ БЛАГОДАРНОСТЬ ЯСЭХЫ.

Ти Хэгэгү ишхьафитныгьэрэ инеэзави-симострэ апае ашыгьэ заохэм ахэкюдэгьэ геройхэмэ егьзшлэре шытхьор адэж!

Немецкэ техаклохэмэ аджалэр зэрафэт-хьын!

Верховнэ Главнокомандующэр
Советскэ Союзым и Маршалэу
И. СТАЛИН.

Майм и 10 1944-рэ илгэс.

Патриотым ивзнос шлагьэу

ТБИЛИСИ, майм и 10 ахьшэр. Тэрылхьэу ытыгь. (ТАСС). Зестафонскэ районым Мэфэ зытлущ тешлагьэу со-щыц колхозэу Цулукидзе вецкэ патриотэр районнэ-ышлэкзэ шытым иколхозник-сберкассэм клуи, итлани сомэ-хэмэ апэрэмэ ащыщэу Петр мин 250-рэ ауасэ займэм иоб-Асланович Гурули займэм лигацие ышлэфьгь. Джащ те-кзэ хьатгь. Ащ займэкзэ кьэра-тэу колхозникэу Гурули зай-лыгьом сомэ мин 200 ри-мэм иоблигациемерэ апае сомэ-тыгьэ ыкн зэкзэ зэрэкзэ хьэгьэ мин 450-рэ ытыгь.

СЕВАСТОПОЛЬ

Ти Севастополь эу

кьалэу цлэрылгь.

Шьхьафит ухьужьыгьэш, тэ тыпфэушлгь.

Тикьэралышхо,

кьэбгьэкзэракзэу,

Типыйхэмэ анэгьэу

мастэу уклаоу,

Уишлогьэ ины тыгу

кьыгьэчэфэу,

Клэцлэшлэу птэмэ

нахь зарэу гьэу.

Кэ. Жанэ.

Союз ССР-м

и Наркомфины исообщение

Мы илгэсым майм и 5-м сомэ миллиард 25-рэ хьоу Яшцэ нэрэ Государственнэ Военнэ Займэу кьыдагьэкыгьэм мэ-фи 6-м кьыклоцлы сомэ миллиард 28-рэ миллион 64-рэ ми-ни 170-у зэлыкзэ хьагьэх—с омэ миллиарди 3-рэ миллион 64-рэ мини 170-рэ кьырагьэх угь.

Займэм ипчьагьэу агьэуцугьэм бэклаекзэ кьызэрэрагьэ-хьугьэм кьыхэкзэу, СССР-м и СНК иуказание елгыты-гьэу СССР-м и Наркомфины распоряжение ытыгь 1944-рэ илгэсым майм и 12-м кьышегьэжыагьэу тапэкзэ займэм клэтхэнхэр зэфэдэкзэ шагьэу цужьынэу.

СОВЕТСКЭ ИНФОРМБЮРОМ КЪЫТРЕР

Майм и 10-м иоперативнэ сводкэ щыц

Майм и 10-м кьыклоцлы фронтхэм зэхьокыныгьэ шла-гьэ кьащыхьыгьэу.

Майм и 9-м кьыклоцлы ошгьогу заохэм ыкн зенитнэ ар-тиллерием имашлохэмкзэ пным исамолет 14 кьыраутэ-хыгь.

Черноморскэ флотым иавиацие

пным икьуахьмэ утынэу арихыгьэр

Майм и 9-м пчэдыжыым яводоизмещениекзэ тонн ми-Черноморскэ флотым иошгь-ни 4 хьоу транспорти 2-рэ, гу разведкэ пным итранспорт кьэрэгьулэ катеррэ ыкн хэмрэ ыкн фэшхьаф кьуахь псынклэу зеклорэ десантнэ хэмрэ хы кьылум кьыщыхи-баржхэу заулэрэ чьырагьэхьа-гьэщыгьэх. Флотым иавиа-гьэх. Пным ифэшхьаф-цие утынэу арихыгьэм кьыхэ-кзэу бомбхэр занклэу атефи, кьуахь бэклаи агьэфькьуагь.

Майм и 11-м иоперативнэ сводкэ щыц

Майм и 11-м кьыклоцлы кьалэу ТИРАСПОЛЬ исеверэ-тыгьэз кьыкьокыпалокзэ ДНЕСТРЭ псыхьэ ижыабгьэу лу-шгьэ зэуапэм тидзэхэмэ пным ипехотэ клочлэ инхэмрэ итанк хэмрэ яатакэхэр шылауафьщыгьэх ыкн ащ ицлыф кьуачлэ рэ итехникэрэкзэ члэнэгьэ инхэр рагьэшлыгьэх.

Фронтым ифэшхьафрэ участкэхэмэ зэхьокыныгьэ шлагьэ кьащыхьыгьэу.

Майм и 10-м кьыклоцлы тидзэхэмэ фронт пстэуми не-мецкэ танкэ 74-рэ ащакьутагь ыкн ащакьэклэдыгь. Ошгьогу заохэм ыкн зенитнэ артиллерием имашлохэмкзэ пным исамолет 45-рэ кьыраутэхыгьэх.

Кьалэу Станислав икьыб-лэ-тыгьэз кьыкьокыпалокзэ Мэфэ реным кьыклоцлы пным ипехотэ полкы фэдиз агьэ-тисапер куп пным итылы шы-кзэу, немецкэ танки 6 рэ-кзэу, немецкэ самолети 8 кьащыраутэхыгь. Ащ фа-ежэ-ежырэу зеклорэ топи шгьхьафэуи, зенитнэ артилле-2-рэ минэхэмкзэ кьагьэуагьэх. риём имашлохэмкзэ немецкэ Фэшхьафрэ участкэм тов. самолет 15 кьыраутэхыгь. Парафиным командовать зы-кзэу, немецкэ самолети 8 кьащыраутэхыгь. Ащ фа-фишлэу разведчикхэр кьа-шгьхьафэуи, зенитнэ артилле-мышлахеу пыр зыдэщылэ-риём имашлохэмкзэ немецкэ чьылпэм екьлугьэх. Автомат-самолет 15 кьыраутэхыгь. хэмрэ гранатхэмрэкзэ тибоец-кзэу, немецкэ самолети 8 кьащыраутэхыгь. Ащ фа-дыгь ыкн пным иоборонэ 30 агьэк-шгьхьафэуи, зенитнэ артилле-изтеткзэ мэхьанэ ин зилэ све-кзэу, немецкэ самолети 8 кьащыраутэхыгь. Ащ фа-денихэр кьахьыхи, ячасты-кзэу, немецкэ самолети 8 кьащыраутэхыгь. Ащ фа-кьэкьокыгьэх.

Кьалэу Тирасполь исеверэ-тыгьэз кьыкьокыпалокзэ, ар-тиллерийскэ подготовкэм ыуж пным икочлэ инхэмэ ти-позициехэмэ Днестрэ ижыаб-гьэу лушгьокзэ атакэ кьыща-рашыллагь. Немцэхэмэ ти-частхэр зэрапэуцужьхэрэр зы утын ехыгьокзэ захакьу-тэнхэ ыкн псыхьом исамэгьэ лушгьо рафыллэжыынхэу ямо-радыгь. Зэо пхьашлэхэр ашы-гьэх. Немецкэ танкхэмрэ ыкн пехотэхэр ренэу зэкзэу-жыпкьэ итэу кьыклоцтыгьэх. Советскэ артиллеристхэмрэ минометчикхэмрэ дэгьоу яохэ-зэ, пным исатырхэр плокзэ-лэаклэу зэлырашлахыгьэх. Тигвардейцэмэ пным иатакэ-хэр гуафыхэзэ, немецкэ танкэ 60 акьутагь ыкн агьэстыгь.

Флотым иавиацие гьэхьа-гьэхэр ышлэзэ, майм и 9-м пным ипорты тебыбагь. Бомб хэр занклэ шьыпкьэу зэрете-фагьэхэм кьыхэкзэу, зиводо-измещение тонн 4000 хьурэ транспортэу, мотоботэу ыкн кьуахь цыкьлунтфэу портым луыгьэхэр чьырагьэхьагьэх. Горючэ зарыт бензобак инэр кьагьэуагь.

Майм и 10-м ичэщым тиа-виацие пным иаэродромхэмэ утынхэр арихыгьэх. Бомбар-дировкэм кьыхэкзэу немецкэ самолети 8-м кьыщымыклэу чьыллэм щакьутагьэх, анга-рэмрэ мастерскойхэмрэ кьа-гьэуагьэх.

ВКП(б)-м и Адыгэ хэку комитетрэ хэку исполкомырэ 1944-рз ильэсым майм и 10-м унашъоу ашыгъэр

1. Натрыбые МТС-у (идир екторэр т. Безбородько, старшэ механикер т. Братченко) ыкйи старшэ агрономэр т. Гержа) майм и 1-м ехуулэу гъэтхэ жьоним иплан проценти 107-у, лэжыгъэ хэлъ хьаным иплан проценти 150-у зыгъэцэклагъэхэу ыкйи силэ 15 зилэ тракторы пэпчэ гектари 143-рз зылэжыгъэм ВКП(б)-м ихэку комитетрэ хэку исполкомырэ язэлэпахрэ Красное Знамя кыфэтэгъэжы.

2. Адыгейскэ МТС-у (идир екторэр т. Мاستюгин) гъэтхэ жьоним иплан процент 97-у, лэжыгъэ хэлъ хьаным иплан проценти 149-у зыгъэцэклагъэхэм ыкйи силэ 15 зилэ трактор пэпчэ гектари 135-рз зылэжыгъэм дэгъоу юф зэришлагъэр тэгъэуэфы.

ВКП(б)-м ихэку комитет ы исекретарэр—
Л. КРИВЕНКО.

Хэку исполкомым ипредседателэ изаместителэр—
М. БЫЦТЭ.

Гектари 4 сизакъоу сэлэжы

Ти Красная Армие итекло ныгъэщэхэмэ сыкыгъэцэ-физэ, тиколхозы юф шысэ-шлэ. Сэ сизакъоу гектари 4 колхоз чыгоу сэлэжы. Натрыфэу, зы гектар, тыгъэгъа-зэу гектар 0,70 сшлэгъахэ, коцэу кыстегъэрэ гектар 0,90-рэр сшлэгъахэ.

Джырэ благъэ колхоз собраниеу тилагъэм, зы натрыф гектарым центнер 15 кысхы-жынуу гушылэ шыстыгъ. Ар зэрэгъэцэклагъыштым сыфа банэ.

Бжыашло Хьаджмос.

Колхозу «Псыуаклом» иколхозник.

Тибригадэ фронтовойкэ кьеджэх

Гъэтхэ лэжыгъэ хэлъхьанэр игъом икыоу зэшлэхыгъэным пае, трактормэ дэгъоу юф ягъэшлэгъэным инэу мэхьанэшхо ил.

Ар я 7-рэ тракторнэ бригадэ (Тэхьутэмькыое МТС) итрактористхэкэ кыдгурь-йуагъэу, тишхыкызу социалистическэ соревнованием зыкьедгъэлэтызэ юф тэшлэ.

Тракторнэ бригадэм мы ильэсым лэжыгъэу гектар 1.580 рэ зэхилъхьан фае. Мэ-зи 4-м кыкылоцкэ, ащ игъэ-цэклэн зынедгъэсыгъэр процент 60. Трактористхэу Цы-кыу Заурбачым, Жэнэлл Исма-

хьилэм, Лышэ Хьаджмосэм, Цыкыу Орзэмэсым ямэфэ нор мэ проценти 150 м нэсэу агъэ-цаклэ.

Ти Красная Армие игъэ-хьэгъэшлэхэмрэ товарищ Сталиным ипервомайскэ приказрэ тыкыгъэцэфизэ, гъэхьагъэ-хэр зэрэтшлэгъэм пае, фронтовой бригадэкэ кытэджа-гъэх. Ар тэ бригадэм хэтхэ-кэ гушлогъошхоу тшэхъу. Тапэкларэ джыри нахышлоу юф тшлэнэу пшъэрылы зы-фэтшыжыгъэ.

К. Т. Тэшъу.

Фронтовой бригадэм ибригадир.

Икыуикэ фэчэфхэу аймэм зэлыклатхагъэх

Фэдз кьоджэ советым кыгъэгъунэрэ колхозхэу «Непобедимый кабардинцем» ыкйи «Трудовой кабардинцем» яколхозникхэр актив-ныгъэшхо ахэлъэу Яшэнэрэ Государственнэ Военнэ Зай-мэм зэлыклатхагъэх.

Колхозу «Непобедимый кабардинцем» шыщ колхоз-никхэр набгыри 124-рэ сомэ мин 204-кэ клэтхагъэх. Ащ шыщэу сомэ мин 154-рэ Тэрылхьэу кыатыгъ. Гуры-тымкэ набгырэ пэпчэу зэ-рэклатхагъэхэр сомэ 1680-м лъыласыгъ.

—Сэ ильэс 78-рэ сыныбжы, —elo колхозникэу Теунэ Ну-хьэ—ау шыт нахь мышлэми пыер зэхэзыкыутэрэ Красная Армием слъаклырэм фэдизкэ сьдэлэпылшт. Сомэ 2500 кэ займэм ськлатхэ ыкйи ахьщэ-ри Тэрылхьэу кыэсэты.

Ильэс 70 рэ зыныбжы кол-хозникэу Пытылхьэу Махь-муди Теунэ буужы зыкыри-гъэнагъэп. Пыер гъэкюдыгъэ-тэным фэшлы силэм сышъ-хьасыштэп ылуи сомэ 2500-кэ клэтхагъэ ыкйи ахьщэри Тэры-лхьэу кытыгъ.

Джащ фэдэу икыуикэ агу-етыгъэу колхозу «Трудовой кабардинцем» иколхозникхэ-ри, иколхозникхэри зэкэ займэм зэлыклатхагъэх. Кол-хозым трудоспособнэу набгы-ри 134-рэ хэтмэ, набгыри 153-рэ сомэ мин 212 кэ клэт-хагъэх. Сомэ мин 180 рэ Тэрылхьэу кыатыгъ.

Мы колхозым иполевод-ческэ бригадэу тов. А. Ты-кьор зибригадирым хэт наб-гырэ 33 р сомэ мин 44-кэ клэтхагъэх, ахьщэри Тэрыл-хьэу ары дэдэм кышцатыгъ. Кьоджэ советым шыщ кол-хозникхэу набгырэ 70-рэ сомэ мин тлу-рытлум кьехьуклэ клэтхагъэх.

А. Виноградов.

ВКП(б)-м ихэку комитетрэ хэку исполкомырэ 1944-рз ильэсым майм и 10-м унашъоу ашыгъэр

Гъэтхэ лэжыгъэ хэлъхьанэр, бжыхьэ ыкйи гъэтхэ лэ-жыгъэхэмэ япклен майм и 5-м ехуулэу зынагъэсыгъэм хаплъехи, ВКП(б)-м ихэку комитетрэ хэку исполкомырэ унашъо ашыгъ:

Кошхьаблэ районэу гъэтхэ лэжыгъэ хэлъхьаным иплан процент 66-у зыгъэцэк лагъэу ыкйи бжыхьэ, гъэтхэ лэжыгъэхэмэ япклен дэгъоу зэшлэохрэм ВКП(б)-м ихэ-ку комитетрэ хэку исполком ырэ язэлэпахрэ Красное Зна-мя кыфэтэгъэжы.

ВКП(б)-м ихэку комитет ы исекретарэр—
Л. КРИВЕНКО.

Хэку исполкомым ипредседателэ изаместителэр—
М. БЫЦТЭ.

Лы ыкйи щэ тыным зырагъэушъобгъу

Ти Красная Армиеу пшым утынышхо езыхрэм, лы, щэ зыфэнлошт гьомылапхьэхэр игъом икыоу егъэгъотыгъэн-хэ фае. Ар Тэхьутэмькыое районым ит колхозхэмэ дэгъоу кыагурыуагъ.

Колхозу «Псыуаклом» (председателыр тов. Ацу-мыжъ) мы ильэсым государ-ствэм лэу килограмм 2820-рэ ритын фэагъэмэ, мэзи 4 м кыкылоцкэ килограмм 3.770-рэ ритыгъах, планэу илэм кыыригъэхъугъ.

Колхозу «Зэежыым» (пред-седателыр тов. Шлуц М.) мэ-зи 6-м кыкылоцкэ государствэм лэу килограмм 1.560 рэ ритын фэагъэти, мэзи 4-м кыкылоцкэ килограмм 2.896 рэ ритыгъ. Ащ афэдэу лы тынымкэ колхозхэу «Афыссыпэри» ыкйи «Псыуаклори» парытых.

Мы колхозхэмэ ащыщ кол-хозникхэу Бжыашло Инды-рысэм, Натхэ Махьмудым, Ацумыжъ Мамырхьаным ащ намыкхэмэ, государствэм мы ильэсым ратын фэе лыр, мэ-зи 4-кэ проценти 100 у ра-гъэкъугъ. Мыхэмэ щэуи госу-дарствэм ратын фаер аухы-тет.

Афыссыпэ советым (пред-седателыр тов. Шхьалахъо Юсыф) щэ тын планэу ильэ-сынымкэ илэр, мэзи 4 м кы-кылоцкэ процент 60-м Луигъэ-клагъ.

Товарищ Сталиным ипер-вомайскэ Приказрэ, ти Крас-ная Армие шлагъо игъэхъэ-гъэшлэхэмрэ кыагъэцэфхэзэ, колхозникхэм лэу ыкйи щэу государствэм Луагъэклен фаем итныны Тэхьутэмькыое рай-оным зышырагъэушъобгъу.

Цухъу Ерыстэм.

Фэчэфхэу клэтхагъэх

Хьалтэкъоо колхозу «Ильич игъогу» иколхозник-хэр Яшэнэрэ Государственнэ Военнэ Займэм фэчэфхэу со-мэ мин 185-кэ клэтхагъэх.

Колхозникхэр зыклатхэгъэ-пчъагъэр зэкэ Тэрылхьэу

кыатыгъ. Мы колхозым ипредседателэу тов. Жэнэлл Любар займэм сомэ мин 8 кэ клэтхэ, Тэрылхьэу кытыгъ.

Мыеклопэ учительскэ ин-ститутым иподготовительнэ курсы щеджэрэ набгырэ 37 р займэм сомэ 3.400-кэ клэтха-гъэх.

Цуекъо Дж.

Агитатор дэгъух

Тэхьутэмькыое районым шыщ колхозу «Нацменым» иагитаторэу Абдуразаком, «Кавказым» иагитаторэу, Мэщфэшлум, совхозу «Кор-мовой хозяйствэм» иагитато-рэу Дежуровым ыкйи фэшъ-хьафхэмэ ипалтэм ехуулэу гъэтхэ лэжыгъэ шлэныр зэ-рэгъэшлэхыным, лэжыгъэ бэ-гъуагъэ кызырахабыжыным колхозник жъугъэр зэрэфы-захачаным икыуикэ фэбанэ-хэу, пример дэгъухэр кыагъэ-пчъагъэзэ юф ашлэ.

Мы агитаторхэр мафэ къэ-мэ колхозникхэм газет кыа-феджэх, беседэхэр афашлэх, международнэ положением шэгъэгъуазэх. Колхозхэм дэпкэ газетхэр кыащыдагъэ-кы. Мы колхозхэмэ гъэтхэ лэжыгъэ шлэным илоф мы-дэу ашэкло.

Ответственнэ редакторэр Н. ШОВГЕНОВА.

Илья Эренбург

Гъатхэ

Маеу заом илугъохэр зышъ-хьащытэр къэсыгъ. Гъатхэм икларьклэу стафэхэр, мыжъуа-кларэ, къэхэр кычлэгъэщы-гъэх. Яшэнэрэ военнэ гъатх. Ау джы лугъо корэнмэ уапхы-плъэу ошъо шхъонтлэ лэб-гъур олъэгъу. Мы яшэнэрэ гъатхэр ти Родина игъатхэу хьун фае.

Тыгу къэдгъэкымжын: зы ильэсклэ тызэклэбэжымэ немцэхэр Орелы, Донбассы, Харьковы, Смоленскэ, Кивы адэсыгъэх. Тыгу къэдгъэкы-жын: джыри зы ильэсклэ тызэклэбэжымэ, гъатхэм тыпэгъокызэ, немцэмэ янас-тупление тежэщтыгъэ. Нем-цэр зэралутыдзыштым тегу-пысэщтыгъэ. Джы тызпы-лгъэр ащ фэшъхьаф. Джы лорар: немцэр тыукыжыпэн фае.

Анахь юф кыныр таужкэ кызытэныкыгъ. Курск, Днепр ыкйи Днестрэ кыазэрэклет-хыжынымкэ зэошхоу тшлэ.

гъэхэри кызытэныкыгъ. Не-мецкэ дивизие пчъагъэхэри хьадэ хьугъэу кызытэныкы-гъэх. Волгэ кышцегъэжыа-гъэу Пруты нэс дэлъ гьогууа-нэри кызытэныкыгъ. Немцэ-хэр Кавказ кыушхьэмэ адэ-цохъоным зыпылтыгъэхэр бэ шлагъэ? Джы ахэмэ Кар-пати икыоу жы кышцэжы-жыны алтэкырэп.

Чылэ стафэхэмрэ къэлэ зэ-хэжъутагъэхэмрэ тэ тлэгъу-гъэх. Сабый хьадэхэр зарыз машэхэмрэ чы тыгъэхэмрэ тэ тлэгъугъэ. Сабыйм илэ-ным инэпсхэри тэ тлэгъу-гъэ. Цыфыгъэм фамышылэу ахэмэ бээджагъэу зэрэхьа-гъэм западым тыфешэ. Цы-фэп, зышцгъушпэрэр ащ фэ-дэр...

Гитлеровцэмэ джы 1965 рэ ильэсым игугъэу ашы хъугъэ. Ахэм аты: дунаер джы аштэн амылэкымэ, ильэс-тлоклэ зытешлэкэ ахэмэ икэ-рыклэу зао кыалэтынэу. Тэ

лахэр зэуаклэ амышлэжъау-итшлахын фае. Хьаклэ кыуа-клэм ихьацэхэр лугъутын фае.

Чыжъау тылым ис цыфмэ тиармие гьогъоу ыкларэм икти-ныгъэ агурымыфэу зышъ-хьухэри загъорэ кыхэкыны-кыи мэхъу. Немцэмэ бгы цы-кыу пэпчэуи, унэ пэпчэуи алтэбжэ хьагъанэ. Ахэмэ ашгъэ икыгъэу контратакэ кыашы. Ахэмэ цыфыгъэн-чъагъэу зэрэхьагъэр зэра-рагъэпшыныжыштыр нахь-кылах-лахэ ашыным пылтых.

Праздновать пшынэр пэ-сау. Баларэгъыгъом иуахъ-тэп. Немцэхэр ащ нахьбэрэ-я «Тигрэхэмэ» ащыгугъыж-хэрэп. Ахэр зышцлугъурэр, ар тэ тшцгъушпэжыныр ыкйи зыдгъарэхатыжыныр ары. Ау сабылхэу ахэмэ аулыгъэ-хэр тинароды шыгъушпэ-тэп, сабий уклакхэр яфэ-шъуашлэм луимыгъаклэу тина-род ушцтэп. Одессэ кызы-рэгъэфыжыгъэр, Крым кы-зэрпсаужыгъэр тэ тэшлэ. Ау Персэ нэпс нэкоу шыт. Ау Тибескэ гугъушхо хэт. Ау немцэмэ джыри Могилеврэ Минскэрэ кынышхо арагъэ-

хъу. Фашистскэ хьаклэ кыуа-клэр тымыгъэклодыпэу тэ-тыуцунэп.

Пыир тфамылэгъуныгъэм илэшло нэф гумэ къашызэклэ-рэн! Ащ Россиеу тлоклэурэ зырэ ильэсым ибжыхьэ шы-нагъо кыгъэжыжыгъ. Джы мы гъатхэшхоми ащ теклоны-гъэр кытфыхыгъ. Къэ-хъушцт кышлэштхэм ятхы-лгъэу, палтэхэр зарытхэгъэ-зи шылэп. А тхылтыр наро-дым етхы ыкйи хэтрэ пражда-нини ар етхы: юфыр нахь псынклэу ухыгъэныр зылэ-илгъэр тэры. Гу пэпчэуи, лэ-пэпчэуи ар ылэ илэ. Гугъо-хэр кыушхъонтлэх—ар текло-ныгъэм иурожаеу зыкыелэты. Мафэу—теклоныгъэр кыдэ-зыхыгъэ цыфмэ тазпэгъо-кыштыр, тицыф лъаплэмэ-лапллэ зытцэкыштыр, инэу нэфырэ кыалэхэр зытлэгъу-жыштыр, ти Родинау, те-клоныгъэм кыгъэнефрэр зы-тлэгъужыштыр къэсы тет!

Ти Родина игъатхэ пае! Тпэблэгъэ шыфмэ янасып-пае!